

Enric Juliana (Barcelona, 1957) és corresponsal de 'La Vanguardia' a Madrid, a més de subdirector. Acaba de publicar, amb cinc autors més, 'La rectificació' (Destino), en què demana un canvi de rumb de la política catalana. En aquesta entrevista, realitzada dies abans dels comicis catalans, Juliana repassa l'actualitat política, i mediàtica, estatal.

“La qüestió catalana no està assimilada per culpa del seu pes econòmic”

Les reformes estatutàries en marxa tanquen el mite de l'Espanya federal?

—Estem en una fase de modificació constant de les relacions de poder dins de l'estat. Ara bé, no ens n'anirem a dormir autonomistes i ens aixecarem federalistes, el camí tindrà molts revolts i durarà bastants anys.

—Han acabat tan malament com sembla Zapatero i Maragall, després d'aquest procés?

—Hi ha una versió que indica que durant les primeres reunions entre Zapatero i Mas, el primer va apuntar la hipòtesi que Maragall no fos candidat a la reelecció, i que això va provocar un fort intercanvi d'opinions entre els presidents català i espanyol.

—L'abandonament de Maragall és una decisió de Zapatero?

—Sincerament, crec que no. Si em diuen que Mas, per aprovar l'Estatut, va posar com una de les condicions que Maragall no fos candidat a la reelecció, m'ho crec. Que Zapatero li digués que “fins allà on estigui en la meua mà”, m'ho crec. Però que Maragall hagi deixat de ser candidat per una ordre de Madrid, no m'ho crec. Maragall ha estat víctima d'un procés polític molt com-

plex. S'hi han sumat una sèrie de factors, tots desfavorables, i només en citaré dos: el canvi de Govern frustrat i el vot negatiu d'Esquerra a l'Estatut. Si tot això no hagués passat, no hauríem tingut eleccions anticipades i Maragall segurament hagués optat a la reelecció, encara que s'hagués emparaulat el contrari.

—Pensa que el grup Prisa ha fet servir Maragall com un objecte d'“usar i tirar”?

—Sectors d'opinió de Madrid propers al PSOE han conclòs que aquests dos últims anys Catalunya ha estat una font de problemes. És cert que el PSOE avui governa, en part, gràcies a Catalunya. Hi ha sectors que, un cop aconseguit el Govern, volien que Catalunya no molestés. El problema és que el canvi de govern a Catalunya va fer-se a partir d'un programa al qual els partits que l'integraven no podien renunciar en arribar al poder.

—És el govern Zapatero, com diuen alguns sectors afins, el pitjor de la història democràtica espanyola?

—Jo no sé si subscriuria aquesta afirmació. Els puntals del Govern són bons. Ni les dues vicepresidències, ni els ministeris de Treball, Defensa o Interior no

han creat problemes grossos. Trobo a faltar, en canvi, algunes personalitats, veus que complementin la del president del Govern. Per exemple, el Ministeri de Cultura, que el PP va mig liquidar, només té sentit si l'encapçala una veu pròpia, capaç d'introduir-hi un discurs que complementi el del president, i això no passa.

—Zapatero, a qui deien “Bambi”, ha apartat de la primera línia del PSOE persones que no li resultaven còmodes, ja siga Maragall, Bono, Vázquez o Rodríguez Ibarra. Pot girar-se-li en contra, aquesta acumulació de poder?

—Ell va guanyar un congrés contra pronòstic, va guanyar les eleccions a la primera, i tot això l'ha dotat de força lideratge. A més, és un professional de la política, fa vint anys que és diputat al Congrés, s'ha format íntegrament dins de la política. Coneix molt bé els engranatges de la política. Això de dir-li “Bambi” és molt madrileny.

—La crítica furibunda que rep de determinats mitjans pot afavorir-lo, en última instància?

—Aquesta és una de les grans incògnites de la democràcia espanyola, ara com ara. L'estratègia està més clara que l'aigua, i pot tenir dos efectes: que el mecanisme de fer pinya contra el PP es repeteixi, com el 14-M, o bé que els electors de centredreta estiguin tan mobilitzats que erosionin els votants d'esquerra, com a conseqüència d'un desgast ideològic.

—El Mundo va passar, en poc temps, d'avaluar Zapatero, a criticar-lo dia rere dia. És mera estratègia empresarial?

—A Madrid hi ha una lluita de tipus comercial i pel lideratge polític del centredreta. Hi ha tres diaris que competeixen en aquest camp, com passa a la ràdio. Les posicions s'acceleren i es radicalitzen, doncs. La pugna és molt dura entre *El Mundo* i *l'Abc*. És un fet molt madrileny, que ja ha passat anteriorment. El veïnatge entre política i periodisme és intensíssim, a Madrid.

—Rajoy se sent còmode, amb el discurs actual del PP, o sobreactua? Li agradaria desempallegar-se de Zaplana i Acebes?

—No ho sé. Sovint transmet la sensació d'estar incòmode, però ha aconseguit que el partit no s'esfilagarsés, cosa

que podria haver-li passat després del 14-M. Ha sotmès les seves opinions a aquest objectiu. És molt adaptable a allò que li imposa la realitat del partit.

—**És possible un Govern estatal en mans d'un partit que no ha guanyat les eleccions i amb el suport d'una força nacionalista?**

—Hi hauria un rebombori bastant important. Però de rebomboris, últimament, n'hi ha molts. En el seu dia, tant CiU com el PNB podrien formar part d'un Govern espanyol. Seria una majoria política i social ampla, però crearia una tensió elevada.

En qualsevol cas, no veig que es pugui tornar enrere en moltes coses. Quan el centredreta torni a governar Espanya, no ho podrà fer amb els paràmetres que ho va fer Aznar entre 2000 i 2004.

—Deixant a banda el canvi generacional, ha minvat el component socialcatòlic en detriment d'un component liberal. Hi ha discursos que porten cap a Blair i d'altres que porten cap a l'altra banda de l'Atlàntic. Caldrà veure com evoluciona, CiU.

—**Tot i la polseguera que va aixecar el pla Ibarretxe, no va ser comparable amb la de l'Estatut català, tot i que en el primer cas la ruptura era més gran. Per què?**

—És rigorosament cert, i molt injust. La qüestió basca està assimilada des del segle XIX, amb les guerres carlistes i els acords que se'n van derivar. És com la gran excepció que els països grans poden permetre's. El fur fiscal és anterior a l'autonomia. La qüestió catalana no està assimilada perquè dues excep-

relació Barcelona-Madrid era paritària, per no anar a l'època industrial, quan Barcelona era la capital econòmica. Una part del descontentament dels catalans ve d'aquí, una por molt subjectiva, perquè veus que el paper que tenia Barcelona ja no existeix. En qualsevol cas, però, l'economia catalana creix en un 3% anual, és menys dependent del totxo que la de Madrid, té una petita i mitjana empresa important, exporta força... Hem descobert que no som els primers de la classe com fins ara passava, però no per això som els últims. N'hi ha un altre que potser és més espavilat.

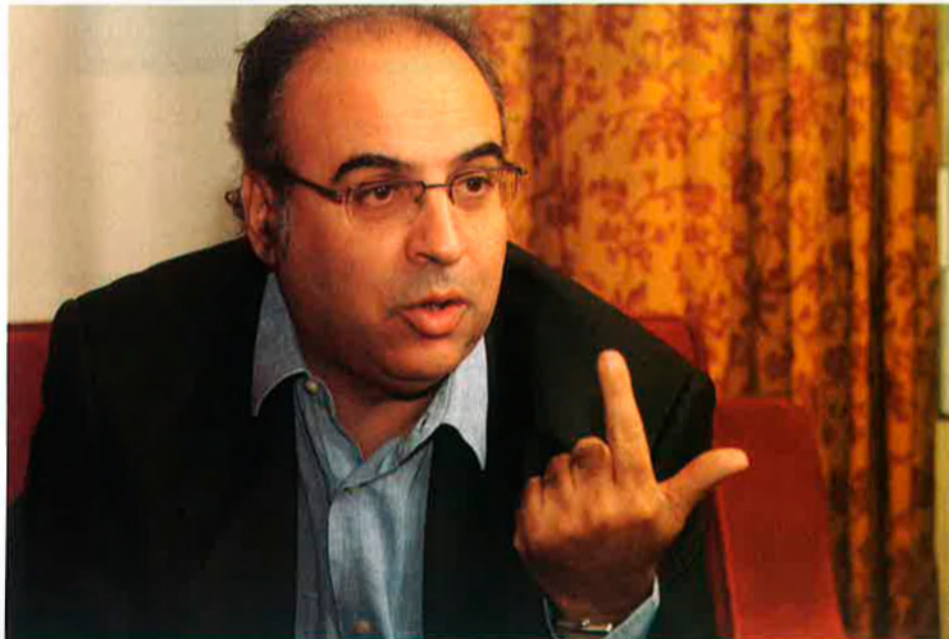
—**Potser també hi té a veure el conegut com a "efecte seu". És partidari de fer públiques les balances fiscals?**

—Un economista rellevant de Madrid fa anys va fer un treball d'universitat sobre les balances fiscals, i el catedràtic li va dir: "Però vostè què fa? Això al calaix, immediatament. Està jugant amb dinamita." Jo en sóc partidari, és un debat que un dia o un altre s'ha de tancar. Estem en una fase de discussió del mètode per obtenir-les, un fet clau. Seria saludable. Catalunya és solidària, i ningú no li ho reconeix; aquesta és una de les cares més injustes que hi ha a Espanya. Qui no vol que es facin públiques diu que els impostos no els paguen els territoris, sinó les persones, i és cert, però si mirem la UE, els impostos van als territoris, segons la seva riquesa.

—**En el seu llibre *La España de los Pingüinos* (Destino, 2006) recull una conversa amb el conseller valencià Esteban González Pons, en la qual ell reconeix que l'anticatalanisme del PP valencià s'explica perquè hi ha una massa de votants d'extrema dreta a qui els agrada aquest discurs.**

—Vivim una època en què l'exageració s'ha apoderat de tot, també de la política. El PP, a diferència del PSOE, no té aliats amb els quals pugui arribar al poder. El PP, per obtenir la majoria absoluta, ha de fer un discurs de blanc o negre, i al País Valencià aprofita l'anticatalanisme en aquest sentit. González Pons em va dir que mentre hi hagi un segment d'extrema dreta catalanista, cosa que no es resoldrà en una generació, no poden perdre de vista aquesta gent. En resum, va dir que "hem de fer nostre una part del seu discurs per no ser perjudicats".

Víctor Maceda

—**S'imagina ministres catalans o bascos?**

—Sí, i seria força saludable.

—**Tot i les enormes suspicàcies que generaria?**

—Una cosa que em faria il·lusió per als pròxims anys seria acompanyar un ministre de CiU a la província de Cadis a inaugurar una carretera, i escoltar el seu discurs. Voldria ser-hi. Si això passés, hi hauria hagut un canvi a la política espanyola. Segur que els ministres del PNB o de CiU serien molt criticats.

—**Què ha perdut CiU sense Jordi Pujol?**

cions ja són massa i per culpa també del seu pes econòmic, deixant l'anticatalanisme a banda, que n'hi ha. Un canvi fiscal a Catalunya afecta tot l'edifici.

—**En els seus llibres, de fet, insisteix en el lligam economia-política. A més, afirma que Barcelona ha perdut pistonada respecte a Madrid.**

—En els darrers anys s'ha configurat allò que es coneix com "el gran Madrid", la regió metropolitana central, que va més enllà de la Comunitat de Madrid, amb una activitat econòmica potent i uns ressorts de poder molt forts. Això ha desequilibrat antics equilibris, quan la